

Předkládaná diplomová práce Bc. Jana Kučery „Analýza úmrtnosti ve východním a západním Německu před a po sjednocení“ je tvořena 174 stranami, z čehož posledních 43 stran zaujímají přílohy, převážně tabulkové povahy. Textová část práce je rozdělena do čtyř kapitol, které jsou doplněny o úvod a závěr.

Autor práce si kladl za cíl poukázat na rozdílný vývoj úmrtnosti mezi východním a západním Německem, stejně jako v samotných spolkových zemích. Nejprve se při své analýze obou regionů zaměřil nejen na rozdíly v úmrtnosti podle pohlaví a věku, ale také na analýzu jednotlivých příčin úmrtnosti; následně přistoupil ke studiu regionální diferenciaci úmrtnosti na úrovni spolkových zemí. Celá práce má jasně vymezený cíl i vstupní hypotézy, které jsou na konci práce verifikovány; je obsahově velmi dobře poskládána a přináší poměrně detailně zpracovanou analýzu úmrtnosti Německa od roku 1960 do roku 2005. Specifický vývoj západního a východního Německa vybízí k celému spektru úhlů pohledu, a to především s ohledem na zlomové roky 1961 a 1990, které se odrazily nejenom v úmrtnostních poměrech. Autor práce se s tímto nelehkým úkolem vypořádal velmi dobře a předkládanou studii lze považovat za obohacení daného tématu.

Jan Kučera se opíral ve své práci o rozsáhlou informační a datovou základnu, kterou dovedl rozpracovat do dobře čitelného textu, a pomocí výpočtů základních, i méně používaných srovnávacích ukazatelů úmrtnosti převést do znázorňujících tabulek a obrázků. Především rozsah použitých metod k hodnocení úmrtnosti, ale i struktury úmrtnosti v Německu, stejně jako nastínění dalších metod, které však vzhledem k rozsahu práce nebylo možné použít, podává čtenáři ucelený pohled na možnost analýzy studované problematiky. Již od počátku autor úspěšně demonstruje svůj široký přehled, velmi dobrou orientaci v řešené problematice a schopnost kvalitní práce s odbornou literaturou, k níž lze jen vytknout špatné používání přímých citací (s odkazem nejen na autora a rok napsání dané práce, ale i na číslo stránky, kde se daná citace nachází – např. na s. 20 či s. 35). Vzhledem k charakteru práce se pak zdá být jako bezdůvodná kapitola 2.2 Geografie, kdy je popisováno takřka geomorfologické členění Německa. U kapitoly 3.3. jsou pak vysvětlovány celkem zevrubně příčiny, které vedly k úmrtnostní krizi v Německu po roce 1989, avšak v rámci této kapitoly nejsou již nastíněny žádné dopady, vyjádřené např. srovnáním základních ukazatelů úmrtnosti či popsáním, jak přesně se daná krize projevila na vývoji úmrtnosti. Následná vlastní analýza úmrtnosti jak NDR, NSR, tak jejich srovnání, je téměř bezchybná a autor zde velmi podrobně, avšak účelně, popisuje vzniklé změny. U analýzy regionální diferenciaci úmrtnosti na úrovni spolkových zemí Německa použil diplomant mj. vícerozměrné statistické metody; zde se lze domnívat, že při přístupu ke shlukové analýze nebylo použito správně jako vstupních hodnot výsledků faktorové analýzy (kdy jednotlivé faktorové skóre by správně měly být váženy podle jejich podílu na vysvětlení celkové variability ze systému proměnných). V rámci přílohové části pak autor překládá na 53 tabulkách své výsledky výpočtů jednotlivých ukazatelů úmrtnosti a pomocné ukazatele, které napomohly k detailnějšímu vysvětlení studované problematiky. U příloh 7–10 se pak zdají být jako nešťastně interpretované hodnoty ve sloupcích s vývojovým indexem mezi roky 1990 a 1960, stejně jako u 2004 a 1960, kde by se výsledné hodnoty měly být oproti současným jako jejich doplněk do sta, ačkoliv interpretace v samotném textu je správná. U regionální analýzy by státo pak za úvahu využít k dalšímu oživení mapových vyjadřovacích prostředků (kartogramy, kartodiagramy).

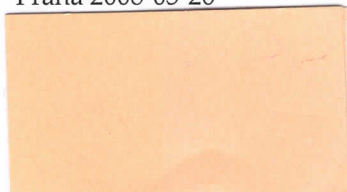
Celá práce je zpracována velmi přehledně a čtenář se v ní dobře orientuje. Přesto lze zde najít několik formálních nedostatků, které však nikterak neznehodnocují celkovou odbornou úroveň práce. Především je to psaní práce v „ich-formě“, ojedinělé gramatické prohřešky (slovo „vyplívat“ na s. 65) a nesprávné používání symbolu % (např. u titulku k obr. 11), nevhodné používání krátkých

a dlouhých pomlček (např. titulky k obr. 26–31), rozdílné psaní vzorců a jejich vysvětlení (s. 18), nestejná velikost fontů v textu (s. 19, 63 a 93), odlišný formát titulků (obr. 34, tab. 11, 15 a 17), rozdílné číslování samotných příloh oproti jejich seznamu (01x1) apod.

Jelikož uvedené poznámky lze považovat za okrajové, žádná z nich nemůže ovlivnit celkově kladné hodnocení diplomové práce Bc. Jana Kučery. Předkládaná studie svou kvalitou i rozsahem jednoznačně splňuje nároky kladené na diplomovou práci a proto ji

navrhuji přijmout k obhajobě.

Praha 2008-05-26

Mgr. Luděk Šídlo